

МІЖНАРОДНИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
«ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА БІЗНЕСУ»**

**Кафедра менеджменту, фінансів та бізнес-
адміністрування**

УЗГОДЖУЮ

В. о. директора Навчально-
наукового інституту «Європейська
школа бізнесу»

Ю. Ремига
" 04 " 2022 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. завідувача кафедри
менеджменту, фінансів та бізнес-
адміністрування

" 04 " 09 2022 р. Н. Приймак

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МИТНА СПРАВА

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти:	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти:	бакалавр
Галузь знань:	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність:	073 «Менеджмент»

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

Приватний заклад вищої освіти «Міжнародний європейський університет».

Робоча програма навчальної дисципліни розроблена на основі навчальних планів №0736/21-01, №0736з/21-02, №073п/21-03, №073пз/21-04, схвалених на засіданні Вченої ради університету (протокол №7 від 01.07.2021 р.).

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Професор кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування
кандидат економічних наук, доцент
Ю. Рємига

Робоча програма навчальної дисципліни обговорена та схвалена на засіданні кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування, протокол № 7 від «07» вересня 2022 р.

В. о. завідувача кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-адміністрування
Н. Приймак

Плановий термін між ревізіями – 1 рік
Контрольний примірник

Гарант ОП
Ю. Рємига

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Митна справа» складена відповідно до Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт) першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Опис навчальної дисципліни (анотація). Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в області менеджменту. Головним завданням дисципліни є формування у студентів навичок щодо самостійного прийняття рішень й формулювання пропозицій з метою ефективного управління потоками митної переробки вантажів для подальшого успішного опанування основних фахових дисциплін.

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»	Вибіркова	
Розділів – 2	Спеціальність: 073 «Менеджмент»	Рік підготовки	
Змістових розділів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання: ---		Семестр	
		4-й	4-й
		Лекції	
		16 год.	4 год.
Загальна кількість годин – 90		Практичні	
	16 год.	2 год.	
Тижнєве навантаження: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3,6	Освітній рівень: Перший (бакалаврський) рівень	Самостійна робота	
		58 год.	84 год.
		Вид контролю:	
		залік	залік

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процеси управління підприємствами, які пов'язані із транспортуванням товарів через митний кордон України.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Митна справа» базується на знаннях таких дисциплін, як «Зовнішньоекономічна діяльність підприємств», та взаємопов'язана з дисципліною «Логістика».

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Митна справа» є забезпечення достатнього рівня підготовки майбутніх менеджерів для прийняття рішень з організації митних робіт, формування системи наукових знань в області митної діяльності в сучасних умовах роботи митного комплексу України, навичок вибору маршруту перевезень, що відповідає вимогам кваліфікаційної характеристики спеціаліста даного напрямку.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Митна справа» є:

- формування у студентів системного уявлення про сутність суспільних відносин, що виникають між підприємствами, державою, а також третіми особами при здійсненні переміщення товарів через митний кордон України;
- засвоєння нормативно-правових норм, які регулюють суспільні відносини для належного митного оформлення потоків, котрі проходять через митний кордон України;
- опанування студентами сучасними методичними інструментаріями та програмними продуктами для оформлення експортно-імпортних операцій;
- опанування основних норм митно-тарифного регулювання та базисних умов поставок при здійсненні експортно-імпортних переміщень товарів через митний кордон України;
- оволодіння навичками самостійно оформлювати митні документи для супроводу вантажу та комерційних транспортних засобів для забезпечення швидкого проходження митного очищення при переміщенні через митний кордон України.

1.3. **Компетентності та результати навчання**, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.
Загальні компетентності	ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті. ЗК 16. Здатність використовувати та дотримуватися національних та міжнародних стандартів, чинних правових норм у своїй професійній діяльності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. СК 13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

Програмні результати навчання	ПРН 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.
--------------------------------------	--

ІПН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадянським свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.
ІПН 19. Оцінювати участь підприємств у євроінтеграційних процесах та виявляти перспективи їх майбутнього розвитку.

Результати навчання:

Після опанування дисципліни студент повинен

ЗНАТИ:

— загальні положення митного законодавства в Україні;

— основні поняття, принципи, особливості митних режимів, митно-

тарифного регулювання, митного контролю, митного оформлення експортно-

імпорتنих потоків через митний кордон України;

— законодавчості у сфері провадження митних процедур при переміщенні

товарних потоків через митний кордон України;

— особливості діяльності митного брокера, митного агента, митного

перевізника, уповноваженого економічного оператора, вантажних митних

комплексів, митниць, митних постів, митних ліцензійних складів, складів

тимчасового зберігання;

— особливості застосування міжнародних правил інтерпретації

комерційних термінів Інкотермс в митній діяльності;

— особливості міжнародно-правового забезпечення митної діяльності;

— особливості митних процедур при оформленні експортно-імпорتنих

та транзитних операцій;

— принципи та правила здійснення документообігу митних документів;

— особливості митної переробки при експорті, імпорті, транзиті та

експрес-виправленнях;

— особливості дозовірних відносин між основними суб'єктами на різних

видах транспорту відповідно до митного законодавства.

УМІТИ:

— самостійно використовувати знання з митного законодавства

відповідно до напрямку перетину митного кордону України;

— самостійно розраховувати митну вартість товарів, фактурну

(контрактну) вартість, мито, митні платежі, митні податки, митні збори,

непрямі внески і платежі на різні види товарів;

— самостійно здійснювати митну оцінку товарів відповідно до

Українського класифікатора товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ

ЗЕД);

— самостійно застосовувати правила Інкотермс при визначенні митної

вартості товарів;

— самостійно заповнювати транспортні та митні документи при

здійсненні міжнародних перевезень;

— самостійно заповнювати та використовувати різні види митних

деклараций відповідно до обраних митних режимів;

- самостійно розрізняти діяльність митного агента, митного брокера від митного перевізника;
- самостійно аналізувати та розрізняти діяльність митних ліцензійних складів, вантажних терміналів, магазинів безмитної торгівлі, складів тимчасового зберігання;
- самостійно аналізувати роль інформаційних технологій в митній діяльності підприємств;
- самостійно застосовувати нормативно-правові документи із митної справи в практичній діяльності підприємств.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни «Митна справа» відводиться 90 години 3 кредити ЄКТС.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 1 КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ МИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Загальні засади митної справи в Україні

Поняття та зміст митної справи на Україні. Поняття та принципи митної політики. Поняття та структура митно-тарифного регулювання. Поняття митного тарифу. Класифікація та функції мита. Вплив імпортного тарифу на вітчизняних виробників. Умови, цілі та наслідки введення експортного тарифу. Економічний зміст нетарифних методів. Імпортна квота, ліцензування. Поняття про демпінг. Антидемпінгові заходи. Митна вартість товарів.

Тема 2. Митний контроль та митне оформлення

Поняття митного контролю. Основні види митного контролю. Особливі режими митного контролю. Характеристика основних митних режимів як форм організації потоків митної переробки вантажів. Особливості митного контролю та митного оформлення транзиту. Порядок митного оформлення. Декларування товарів та інших предметів із застосуванням митної декларації.

Тема 3. Особливості митного оформлення експортно-імпортних операцій

Основні процедури при оформленні експортних операцій. Основні митні процедури при оформленні імпортних операцій. Шляхи вдосконалення митного супроводження експортно-імпортних операцій в Україні. Порядок митного оформлення товарів, які експортуються. Порядок митного оформлення товарів, які імпортуються.

Тема 4. Переміщення товарних потоків через митний кордон

Митні бар'єри при здійсненні переміщення товарів через митний кордон України. Переміщення через митний кордон України інформаційних потоків. Переміщення через митний кордон України фінансових потоків.

ЗМІСТОВИЙ РОЗДІЛ 2 СПЕЦІАЛЬНІ МИТНІ ПРОЦЕДУРИ

Тема 5. Митні процедури при переміщенні товарних потоків через митний кордон України

Митні процедури при переміщенні товарних потоків через митний кордон України різними видами транспорту. Порядок митного огляду товарних потоків. Ввезення товарних потоків на митну територію України (з будь-якою метою, крім транзиту). Вивезення товарних потоків за межі митної території України (з метою експорту, реекспорту, тимчасового вивезення або переробки за межами митної території України). Митна переробка товарних потоків при імпорті та експорті. Переміщення транзитних потоків через митну територію України. Переміщення товарних потоків через митний кордон України в експрес-відправленнях.

Тема 6. Суб'єкти та об'єкти митної діяльності

Організація митної справи. Митний агент. Митний брокер. Обов'язки і відповідальність митного брокера. Акредитація підприємств на митниці. Митний перевізник. Правові основи діяльності митного перевізника. Уповноважений економічний оператор. Митниці, митні пости, вантажні термінали. Основні завдання митних ліцензійних складів. Діяльність складів тимчасового зберігання. Діяльність магазинів безмитної торгівлі.

Тема 7. Перевезення, зберігання і розпорядження товарними потоками, що перебувають під митним контролем

Перевезення товарних потоків між митницями. Порядок оформлення товарних потоків, що переміщуються між митницями на територію України. Порядок митного оформлення товарних потоків, що переміщуються між митницями на території України. Застосування Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів з використанням книжки МДП.

Тема 8. Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів Інкотермс в митній діяльності.

Основні умови Інкотермс та їх застосування на території України. Особливості застосування правил Інкотермс при визначенні митної вартості. Порядок нарахування та стягнення митних платежів і податків за вантажною митною декларацією. Ефективне використання Інкотермс при здійсненні митної діяльності.

Тема 9. Оптимізація митних платежів.

Визначення митної вартості. Класифікація та кодування товарів відповідно до Українського класифікатора товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТ ЗЕД). Порядок нарахування та стягнення митних платежів та податків при митному оформленні. Оптимізація митного тарифу. Митні збори. Митна оцінка. Фактурна (контрактна) вартість. Акцизний збір. Податок на додану вартість (ПДВ). Непрямі податки: внески і платежі на імпорتنі, експортні, транзитні товари.

Тема 10. Інформаційні технології в організації митної справи.

Використання сучасних інформаційних технологій в організації митної справи. Роль інформатизації в митній логістиці. Систематизація інформаційно-аналітичної роботи в митних органах. Інформаційне забезпечення митного електронного документообігу. Інформаційна система митних органів в Україні. Принципи та методи формування статистичної бази в митних органах.

Тема 11. Логістичний документообіг в організації митної справи.

Класифікація та форма зовнішньоекономічних договорів. Документальне оформлення експортно-імпорتنих процедур. Правила оформлення митних документів. Особливості заповнення транспортної документації при здійсненні міжнародних перевезень.

Тема 12. Міжнародне нормативно-правове забезпечення митної діяльності.

Генеральна угода щодо тарифів торгівлі (ГАТТ): її вплив на формування митної доктрини держави. Основні міжнародні договори, угоди, конвенції, правила, що регламентують діяльність митних служб. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур, митна конвенція про міжнародні перевезення вантажів, митна конвенція про тимчасове ввезення-вивезення товарів. Всесвітня митна організація (ВМО). Мета створення та напрями діяльності. Рада митного співробітництва. Особливості митної справи та нормативно-правове забезпечення митної діяльності в країнах, що входять до митних союзів.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий розділ 1. Концептуальні засади митної діяльності												
Тема 1. Загальні засади митної справи в Україні	6	2	1	-	-	3	8	2	-	-	-	6
Тема 2. Митний контроль та митне оформлення	7	2	1	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Тема 3. Особливості	7	2	1	-	-	4	7	-	-	-	-	7

митного оформлення експортно-імпортних операцій												
Тема 4. Переміщення товарних потоків через митний кордон	7	2	1	-	-	4	7	-	-	-	-	7
Контрольна робота №1	4	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим розділом 1	31	8	6	-	-	17	29	2	-	-	-	27
Змістовий розділ 2. Спеціальні митні процедури												
Тема 5. Митні процедури при переміщенні товарних потоків через митний кордон України	6	1	1	-	-	4	9	2	-	-	-	7
Тема 6. Суб'єкти та об'єкти митної діяльності	7	1	1	-	-	5	7	-	-	-	-	7
Тема 7. Перевезення, зберігання і розпорядження товарними потоками, що перебувають під митним контролем	7	1	1	-	-	5	7	-	-	-	-	7
Тема 8. Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів Інкотермс в митній діяльності	7	1	1	-	-	5	7	-	-	-	-	7
Тема 9. Оптимізація митних платежів	7	1	1	-	-	5	9	-	2	-	-	7
Тема 10. Інформаційні технології в організації митної справи	7	1	1	-	-	5	7	-	-	-	-	7
Тема 11. Логістичний документообіг в організації митної справи	7	1	1	-	-	5	7	-	-	-	-	7
Тема 12. Міжнародне нормативно-правове забезпечення митної діяльності	7	1	1	-	-	5	8	-	-	-	-	8
Контрольна робота №2	4	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим розділом 2	59	8	10	-	-	41	61	2	2	-	-	57
Усього годин	90	16	16	-	-	58	90	4	2	-	-	84

4. ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальні засади митної справи в Україні	2
2.	Митний контроль та митне оформлення	2
3.	Особливості митного оформлення експортно-імпортних операцій	2
4.	Переміщення товарних потоків через митний кордон	2
5.	Митні процедури при переміщенні товарних потоків через митний кордон України	1
6.	Суб'єкти та об'єкти митної діяльності	1
7.	Перевезення, зберігання і розпорядження товарними потоками, що перебувають під митним контролем	1
8.	Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів Інкотермс в	1

	митній діяльності	
9.	Оптимізація митних платежів	1
10.	Інформаційні технології в організації митної справи	1
11.	Логістичний документообіг в організації митної справи	1
12.	Міжнародне нормативно-правове забезпечення митної діяльності	1
Разом:		16

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальні засади митної справи в Україні	1
2.	Митний контроль та митне оформлення	1
3.	Особливості митного оформлення експортно-імпортних операцій	1
4.	Переміщення товарних потоків через митний кордон	2
5.	<i>Контрольна робота №1</i>	1
6.	Митні процедури при переміщенні товарних потоків через митний кордон України	1
7.	Суб'єкти та об'єкти митної діяльності	1
8.	Перевезення, зберігання і розпорядження товарними потоками, що перебувають під митним контролем	1
9.	Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів Інкотермс в митній діяльності	1
10.	Оптимізація митних платежів	1
11.	Інформаційні технології в організації митної справи	1
12.	Логістичний документообіг в організації митної справи	2
13.	Міжнародне нормативно-правове забезпечення митної діяльності	1
14.	<i>Контрольна робота №2</i>	1
Разом:		16

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальні засади митної справи в Україні	3
2.	Митний контроль та митне оформлення	3
3.	Особливості митного оформлення експортно-імпортних операцій	4
4.	Переміщення товарних потоків через митний кордон	4
5.	<i>Контрольна робота №1</i>	2
6.	Митні процедури при переміщенні товарних потоків через митний кордон України	4
7.	Суб'єкти та об'єкти митної діяльності	4
8.	Перевезення, зберігання і розпорядження товарними потоками, що перебувають під митним контролем	4
9.	Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів Інкотермс в митній діяльності	4
10.	Оптимізація митних платежів	4
11.	Інформаційні технології в організації митної справи	4
12.	Логістичний документообіг в організації митної справи	4
13.	Міжнародне нормативно-правове забезпечення митної діяльності	4
14.	<i>Контрольна робота №2</i>	2
Разом:		50

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота полягає в опрацюванні окремих тем програми або їх частин, які не викладаються на лекціях.

Перелік питань для самостійного опрацювання студентами:

1. Описати основні характеристики зони митного контролю.
2. Обґрунтувати основні відмінності між фактурною (контрактною) та митною вартістю товарів.
3. Сформулювати та охарактеризувати зміст поняття «митний режим». Навести практичні приклади.
4. Назвати та охарактеризувати послідовність проведення митного аукціону.
5. Охарактеризувати діяльність магазину безмитної торгівлі на практичному прикладі.
6. Охарактеризуйте основні етапи розвитку митної справи.
7. Охарактеризувати поняття митної вартості: її призначення, основні завдання, методи визначення при імпорті та при експорті товарів.
8. Охарактеризувати внутрішню побудову митного режиму.
9. Дати розгорнуту характеристику діяльності митних складів.
10. Охарактеризувати діяльність вільної митної зони.
11. Охарактеризувати сутність митної політики України.
12. Охарактеризувати основні завдання митної статистики.
13. Охарактеризувати діяльність складів тимчасового зберігання.
14. Охарактеризувати діяльність вантажного митного комплексу.
15. Дати характеристику засобам тарифного та нетарифного регулювання в рамках митної політики.
16. Назвіть основні моменти та особливості заповнення митної декларації.
17. Назвати та охарактеризувати основні положення, які треба враховувати при виборі митного режиму.
18. Розкрити сутність правил оформлення митних документів.
19. Охарактеризувати технологічну схему митного контролю.
20. Охарактеризувати структуру та застосування Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД).
21. Розкрити сутність основного призначення системи митного транзиту.
22. Дайте розгорнуту характеристику діяльності митних брокерів та агентів з митного оформлення.
23. Опишіть мету використання правил Інкотермс під час здійснення митної діяльності.
24. Опишіть роль та значення Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки міжнародних дорожніх перевезень (МДП).

25. Доведіть, чи звільняються від митного огляду в пунктах пропуску через митний кордон України вантажі, що перевозяться з дотриманням процедури МДП.

26. Назвати та коротко охарактеризувати діючі митні режими за Митним кодексом України.

27. Охарактеризувати, за яких умов митниця здійснює пропуск товарів і транспортних засобів через митний кордон України.

28. Назвіть особливості митної справи та нормативно-правового забезпечення митної діяльності в країнах, що входять до митних союзів.

29. Охарактеризуйте структуру та функції Всесвітньої митної організації (ВМО).

30. Охарактеризувати основні положення митних режимів «експорт» та «імпорт».

31. Охарактеризуйте особливості заповнення транспортної документації при здійсненні міжнародних перевезень.

32. Охарактеризувати діяльність ГАТТ у міжнародній митній діяльності.

33. Назвати та охарактеризувати документи, необхідні для проведення митного оформлення.

34. Охарактеризувати порядок проведення сертифікації товарів при їх митному оформленні.

35. Назвати спільні та відмінні риси митних режимів «знищення або руйнування» та «відмова на користь держави».

36. Назвіть обов'язкові умови, які мають бути передбачені в зовнішньоекономічному договорі (контракті).

37. Розкрити сутність оподаткування товарів та інших предметів в залежності від обраного митного режиму.

38. Охарактеризуйте здійснюється митне оформлення міжнародних експрес-відправлень недокументального характеру при надходженні на адресу фізичних осіб.

39. Охарактеризуйте основні міжнародні конвенції з митних питань.

40. Охарактеризуйте зміст Митного Кодексу України як основного закону регулювання митних відносин України.

41. Опишіть процес контролю за доставкою товарів, що вивозяться з або ввозяться до митної території України.

42. Охарактеризуйте процес надання митних пільг представникам іноземних держав.

43. Опишіть процес визначення митної вартості при здійсненні поставок товарів за умовами Інкотермс.

44. Дайте характеристику документам, які є підставою для надання дозволу на вивезення товарів та інших предметів із зони митного контролю та порту.

45. Опишіть необхідні умови здійснення успішного функціонування будь-якої транзитної системи.

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні навчальної дисципліни «Митна справа» застосовуються інформаційні та практичні методи навчання: класичні лекції, лекції-дискусії, практичні заняття, консультації з виконання самостійної та індивідуальної роботи студентів, а також виконання рефератів зорієнтованих на науково-дослідницький пошук студентів, підготовка коротких повідомлень на основі додаткової літератури курсу, письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Відповідно до плану вивчення дисципліни «Митна справа» передбачається проведення поточного та підсумкового контролю:

- поточний контроль передбачає проведення опитування під час практичних занять, контроль виконання індивідуальних робіт;
- підсумковий контроль реалізується у вигляді заліку.

Методи контролю:

1. Оцінювання знань студента під час практичних занять.
2. Написання рефератів.
3. Виконання завдань для самостійної роботи.
4. Проведення проміжних тестів.
5. Проведення поточного контролю.
6. Проведення підсумкового заліку.

10. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Формою підсумкового контролю є **залік**, який складається очно в період призначений деканатом або за індивідуальним графіком, який затверджується навчальним планом. Основною формою підсумкового контролю є тестування, робота над практичним завданням та співбесіда.

11. СХЕМА НАРАХУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи з дисципліни «Митна справа» здійснюється в балах відповідно до табл.11.1.

Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

Таблиця 11.1

Розподіл балів оцінювання успішності студентів з навчальної дисципліни «Митна справа»

Розділ I Поточне тестування та самостійна робота														Розділ II Підсумковий контроль	Всього
Змістовий розділ 1					Змістовий розділ 2										
T1	T2	T3	T4	KP1	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	KP2		
3	3	3	3	10	4	3	3	4	4	3	3	4	10	40	100

*T1, T2, ..., T12 – теми занять

**KP1, KP2 – контрольні роботи

Поточне оцінювання знань студентів проводиться протягом семестру у наступних формах:

– усного опитування студентів на практичних заняттях та оцінки рівня їх знань;

– перевірки правильності розв’язання практичних задач;

– експрес-опитування (в усній чи письмовій формі).

Загальна оцінка знань студентів за поточним контролем

Результати поточного контролю знань студентів в цілому (за усіма формами робіт) оцінюються в діапазоні від 0 до 60 балів.

Студент допускається до підсумкового контролю за умови виконання вимог навчальної програми та у разі, якщо за поточну навчальну діяльність він набрав не менше 36 балів.

Підсумкове оцінювання знань студентів

Підсумкове оцінювання знань студентів проводиться у формі заліку.

Критерії оцінювання знань під час заліку

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на заліку складає 40 балів (див. табл. 11.2).

Таблиця 11.2

Розподіл балів оцінювання при підсумковому контролі з навчальної дисципліни «Митна справа»

Оцінка в балах за поточне оцінювання	Оцінка в балах за підсумкове оцінювання	Оцінка за національною шкалою
54-60	36-40	Відмінно
45-53	30-35	Добре
36-44	24-29	Задовільно
менше 36	менше 24	Незадовільно

Під час оцінювання відповіді на окреме питання додатково враховуються допущені недоліки та помилки, якими вважаються:

– неохайне оформлення роботи (не загальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк, використання олівців замість чітких чорнил) (мінус 2 бали);

– неточності в назвах окремих категорій та понять (мінус 4 бали).

Критерії оцінювання відповіді на теоретичні питання білету:

1. Повна відповідь на питання, яка оцінюється **«відмінно»**, повинна відповідати таким вимогам:

- розгорнутий, вичерпний виклад змісту даної у питанні проблеми;
- повний перелік необхідних для розкриття змісту питання економічних категорій та законів;
- здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій, підходів та самостійно робити логічні висновки й узагальнення;
- уміння користуватись методами наукового аналізу економічних явищ, процесів і характеризувати їхні риси та форми виявлення;
- демонстрація здатності висловлення та аргументування власного ставлення до альтернативних поглядів на дане питання;
- використання актуальних фактичних та статистичних даних, знань дат та історичних періодів, які підтверджують тези відповіді на питання.

2. Відповідь на питання оцінюється **«добре»**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття хоча б одного з пунктів, вказаних вище (якщо він явно потрібний для вичерпного розкриття питання) або, якщо:
 - при розкритті змісту питання в цілому правильно за зазначеними вимогами зроблені окремі помилки під час: використання цифрового матеріалу.

3. Відповідь на питання оцінюється **«задовільно»**, якщо:

- відносно відповіді на найвищий бал не зроблено розкриття чотирьох чи більше пунктів, зазначених у вимогах до нього (якщо вони явно потрібні для вичерпного розкриття питання);
- одночасно присутні чотири чи більше типів недоліків, які окремо характеризують критерій оцінки питання;
- висновки, зроблені під час відповіді, не відповідають правильним чи загально визначеним при відсутності доказів супротивного аргументами, зазначеними у відповіді;
- характер відповіді дає підставу стверджувати, що особа, яка складає іспит, не зовсім правильно зрозуміла зміст питання чи не знає правильної відповіді і тому не відповіла на нього по суті, допустивши грубі помилки у змісті відповіді.

З урахуванням вищевикладеного результати заліку оцінюються в діапазоні від **0** до **40** балів для студентів. При цьому, якщо відповіді студента на заліку оцінені менше ніж на 30%, він отримує незадовільну оцінку за результатами заліку та незадовільну загальну підсумкову оцінку.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результати поточного контролю знань та за виконання завдань, що виносяться на залік.

Загальна підсумкова оцінка не може перевищувати **100 балів**.

Загальна підсумкова оцінка в балах, за національною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента (див. табл. 11.3).

Таблиця 11.3

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-29	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

- робоча програма навчальної дисципліни;
- плани лекцій, практичних занять та самостійної роботи студентів;
- тези лекцій з дисципліни;
- методичні вказівки до практичних занять для студентів;
- методичні матеріали, що забезпечують самостійну роботу студентів;
- тестові та контрольні завдання до практичних занять;
- перелік питань та завдань для поточного і проміжного контролю знань з дисципліни;
- перелік питань до заліку, завдання для перевірки практичних навичок під час заліку.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Основна (базова):**

1. Конституція України (зі змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 №4495-VI (зі змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
3. Закон України від 16.04.1991 №959-XII «Про зовнішньоекономічну діяльність» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>.
4. Закон України від 04.11.1991 №1777-XII «Про державний кордон України» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/zakoni-ukraini/62364.html>.

5. Закон України від 05.11.2009 №1710-VI «Про прикордонний контроль» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/zakoni-ukraini/62355.html>.

6. Положення про митні декларації // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-%D0%BF>.

7. Інкотермс. Офіційні правила тлумачення торговельних термінів Міжнародної торгової палати // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/988_007.

Допоміжна:

1. Закон України від 03.04.1997 №168/97-ВР «Про податок на додану вартість» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/168/97-%D0%B2%D1%80>.

2. Закон України від 19.09.2013 №584-VII «Про Митний тариф України» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/zakoni-ukraini/62371.html>.

3. Закон України від 18.12.1991 № 1996-XII «Про акцизний збір» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1996-12>.

4. Постанова КМУ від 21.05.2012 №450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/postanovi/62451.html>.

5. Постанова КМУ від 21.05.2012 №447 «Про затвердження Порядку застосування спеціальних спрощень, що надаються уповноваженому економічному оператору» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/postanovi/62449.html>.

6. Лист ДФС України від 29.09.2016 №32089/7/99-99-18-02-02-17 «Про заповнення митної декларації» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo/listi/69876.html>.

7. Постанова ВГСУ №29/375-07 «Про вплив недотримання правил «Інкотермс» на дійсність договору» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SD073372.html.

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Офіційний веб-портал Верховної Ради України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.minfin.gov.ua>.

3. Офіційний веб-портал Державної фіскальної служби України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/zakonodavstvo/mitne-zakonodavstvo>.

4. Офіційний сайт Асоціації експортерів і імпортерів «ЗЕД» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zed.com.ua/ua/index.php?id=5>.
5. Офіційний сайт Міжнародної торгової палати // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.iccwbo.org>.
6. Офіційний сайт Офіційного видання Державної фіскальної служби України «Вісник. Офіційно про податки» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua>.
7. Інкотермс 2020 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://incoterms2020.com.ua/>.